

„Větší rozsah“ ve smyslu § 187a odst. 2 tr. zák.

„Větší rozsah“ ve smyslu § 187a odst. 2 tr. zák. vyjadřuje kvantitativní i kvalitativní hledisko při přechovávání omamné nebo psychotropní látky anebo jedu jako celku, nikoliv jen množství takové látky. Výkladové pravidlo uvedené v ustanovení § 89 odst. 11 tr. zák. zde nelze pro stanovení „většího rozsahu“ použít, neboť zde nejde o finanční vyjádření přechovávané látky.

„Větší rozsah“ ve smyslu § 187a odst. 2 tr. zák. vyjadřuje kvantitativní i kvalitativní hledisko při přechovávání omamné nebo psychotropní látky anebo jedu jako celku, nikoliv jen množství takové látky. Výkladové pravidlo uvedené v ustanovení § 89 odst. 11 tr. zák. zde nelze pro stanovení „většího rozsahu“ použít, neboť zde nejde o finanční vyjádření přechovávané látky.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12.7.2000, sp. zn.4 Tz 142/2000)

Nejvyšší soud České republiky projednal stížnost pro porušení zákona, podanou ministrem spravedlnosti České republiky v neprospěch obviněné, proti pravomocnému rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 6. 12. 1999, sp. zn. 2 T 323/99, a podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2 a § 270 odst. 1 tr. ř. za splnění podmínek uvedených v § 272 tr. ř. rozhodl, že pravomocným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 6. 12. 1999, sp. zn. 2 T 323/99, a v řízení mu předcházejícím byl porušen zákon v ustanoveních § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. ve prospěch obviněné. Nejvyšší soud České republiky tento rozsudek v celém rozsahu zrušil a zrušil též všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu a Obvodnímu soudu pro Prahu 9 přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 6. 12. 1999, sp. zn. 2 T 323/99, byla obviněná M. J. uznána vinnou trestným činem nedovolené výroby a držení omamných látek a jedů podle § 187a odst. 1 tr. zák. na tom skutkovém základě, že dne 10. 10. 1999 v P. 9 - P., měla v osobním automobilu tov. zn. Chevrolet Camaro SPZ PHJ 75-99, který řídila, uloženy dva igelitové sáčky obsahující celkem 49,65 gramů pervitinu, který obsahoval 35,75 gramů metamfetaminu, a dále zde měla čtyři igelitové sáčky obsahující nejméně 6 gramů žluté látky, ve které byla zjištěna přítomnost metamfetaminu, amfetaminu a efedrinu, přičemž tuto drogu měla pro vlastní potřebu. Za uvedený trestný čin byl obviněné M. J. podle § 187a odst. 1 tr. zák. uložen trest odnětí svobody v trvání deseti měsíců, jehož výkon trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dva a půl roku. Podle § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. byl tímž rozsudkem obviněné uložen trest propadnutí věci, a to miniváhy a sady dávkovacích sáčků.

Citovaný rozsudek nabyl právní moci dne 7. 1. 2000 a ne 6. 1. 2000, jak je na jeho vyhotovení nesprávně uvedeno.

Proti výše uvedenému rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 podal ministr spravedlnosti České republiky ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněné M. J. Vytkl v ní porušení zákona v ustanoveních § 2 odst. 6 tr. ř. a § 187a odst. 1 tr. zák.

Ve stížnosti pro porušení zákona poukázal ministr spravedlnosti mimo jiné na to, že uvedený soud vydal odsuzující rozsudek na základě správně zjištěného stavu věci po úplném dokazování. Pochybil však v tom, že jednání obviněné M. J. nekvalifikoval jako trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1, 2 tr. zák., nýbrž jako trestný čin nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1 tr. zák. Objektem chráněným ustanovením § 187a tr. zák. je zájem společnosti na kontrole oběhu omamných a psychotropních látek či jedů, neboť se jedná o takové látky, které mohou výrazně ohrozit zdraví člověka nebo jeho život. Metamfetamin je psychotropní látka, jak vyplývá z přílohy č. 5 zákona č. [167/1998](#) Sb., o návykových látkách. Vzhledem k tomu, že trestný čin dle § 187a tr. zák. je trestným činem ohrožujícím, je třeba zvažovat potencionální možnost zajištěného množství ohrozit lidské zdraví nebo život. V této souvislosti lze poukázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 7 To 55/81, podle kterého vydáním lidí v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví ve smyslu znaků skutkové podstaty trestného činu obecného ohrožení podle § 179 odst. 1 tr. zák. se rozumí ohrožení nejméně sedmi osob. Zajištěné množství metamfetaminu v případě obviněné M. J. několikrát převyšuje dávku, která by mohla vážným způsobem ohrozit zdraví nejméně sedmi osob.

Při úvaze, zda lze v případě spáchání trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů konkrétním pachatelem použít základní skutkovou podstatu (§ 187a odst. 1 tr. zák.), nebo skutkovou podstatu kvalifikovanou (§ 187a odst. 2 tr. zák.), nutno vycházet podle názoru stěžovatele z druhu psychotropní látky v návaznosti na množství, které pachatel přechovává, nebo výstižněji konstatováno, na množství drogy aplikovatelné pro člověka v jejich dávkách. U obviněné M. J. bylo zajištěno nejméně 35,75 gramů metamfetaminu (množství metamfetaminu ze 6 gramů směsi látky žluté barvy se ani chemickou analýzou nepodařilo specifikovat - č. l. 36 a násl. spisu), přičemž z lékařsko-klinických zkušeností vyplynulo, že aplikovatelná dávka u této psychotropní látky činí pro člověka 50 mg. Z uvedeného se dovozuje, že množství metamfetaminu zajištěného u M. J. při silniční kontrole dne 10. 10. 1999 v Praze mohlo být použito pro lidský organismus nejméně v 764 případech. Skutková podstata trestného činu podle § 187a tr. zák. spočívá v pouhém přechovávání omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, avšak při stanovení stupně nebezpečnosti činu pro společnost je nutno přihlídnout vždy i k množství uvedených látek, které pachatel přechovává, a v návaznosti na to, v jakém rozsahu může ohrozit zdraví a život člověka. Množství 35,75 gramů metamfetaminu odpovídajícímu 764 aplikovatelným dávkám je kvantita, kterou nelze považovat pouze za množství větší než malé, nýbrž za větší rozsah přechovávané drogy ve smyslu terminologické dikce zakotvené v ustanovení § 187a odst. 2 tr. zák.

V závěru stížnosti pro porušení zákona ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil porušení zákona ve výše uvedeném směru, aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené rozhodnutí zrušil včetně rozhodnutí obsahově navazujících a dále aby postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Z podnětu podané stížnosti pro porušení zákona Nejvyšší soud podle § 267 odst. 1 tr. ř. ve lhůtě

uvedené v § 272 tr. ř. přezkoumal správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a zjistil, že zákon porušen byl.

Podle § 2 odst. 5 tr. ř. orgány činné v trestním řízení postupují tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Bez návrhu stran objasňují stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch obviněného.

Podle § 2 odst. 6 tr. ř. hodnotí orgány činné v trestním řízení důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

Podle § 187a odst. 1 tr. zák. se trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dopustí, kdo bez povolení přechovává omamnou nebo psychotropní látku nebo jed v množství větším než malém.

Podle § 187a odst. 2 tr. zák. se trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů dopustí, kdo čin uveden v odst. 1 spáchá ve větším rozsahu.

Předně je třeba konstatovat, že orgány činné v daném trestním řízení se důsledně neřídily ustanovením § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. při zjišťování skutkového stavu věci ve vztahu k případnému naplnění znaku skutkové podstaty trestného činu podle § 187a odst. 2 tr. zák. - spáchá čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu, přičemž ve vztahu k naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu nedovolené výroby a držení omamných látek a jedů podle § 187a odst. 1 tr. zák. k porušení § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř. nedošlo, ostatně v tomto směru stížnost pro porušení zákona napadenému rozhodnutí ani předcházejícímu řízení nic nevytýkala. „Větší rozsah“ vyjadřuje kvantitativní i kvalitativní hledisko při přechovávání omamné nebo psychotropní látky anebo jedu jako celku, nikoliv jen množství takové látky, i když to bude z hlediska naplnění této okolnosti podmiňující použití trestní sazby nepochybně zásadní. Výkladové pravidlo uvedené v ustanovení § 89 odst. 11 tr. zák. zde nelze pro stanovení „většího rozsahu“ použít, neboť zde nejde o finanční vyjádření přechovávané látky, které však může mít podpůrný význam. Mimo množství přechovávané látky nebo jedu, které by mělo značně přesáhnout běžnou potřebu pachatele, je třeba při zvažování této okolnosti podmiňující použití výše trestní sazby hodnotit i druh a kvalitu takové látky, délku jejího přechovávání, skutečnost, zda pachatel požívá či jinak užívá takové látky pravidelně nebo jen občas, velikost obvykle zneužívané dávky pachatelem apod. V tomto směru zůstalo dokazování neúplné.

Obviněná M. J. nebyla podrobně vyslechnuta k tomu, jak dlouho užívá pervitin (vypověděla, že pervitin bere jednou za měsíc, přičemž svědkyně M. V. vypověděla, že obviněná pervitin brala denně) a zejména jak vysoká je její jednorázová dávka. Takovou její podrobnou výpověď bude třeba ověřit doplňkem znaleckého posudku z obou zdravotnictví, odvětví psychiatrie. Odborným vyjádřením z oboru chemie bude nezbytné určit kvalitu předmětné látky, která byla nalezena v automobilu obviněné, a za použití ustanovení § 89 odst. 12 tr. zák. stanovit cenu této látky. Dále nechť je zjištěno, pro jaké množství lidí by užití předmětného množství uvedené látky znamenalo nebezpečí smrti či vážného ohrožení jejich zdraví.

Pro úplnost je třeba uvést, že pro naplnění znaku „přechovávání“ ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák.

postačí po formální stránce jakýkoliv způsob držení omamné nebo psychotropní látky či jedu bez povolení pro sebe. Musí však jít o držení takové látky v množství převyšujícím dávku potřebnou pro držitele (podle stupně jeho závislosti), neboť držení jen jedné dávky konzumentem drog před jejím použitím není přechováváním, ale jen tzv. spotřební držbou, byť by šlo o množství jinak naplňující znak „množství větší než malé“. Pod pojmem „přechovávání“ (pro vlastní potřebu) je třeba rozumět nezákonné ukryvání takové látky na pozdější dobu, bez záměru tuto látku v nejbližší době fyzicky užít pro sebe. Proto na rozdíl od subsidiárního ustanovení § 187a odst. 1 tr. zák. používá zákonodárce v primárním ustanovení § 187 odst. 1 tr. zák. termínu „opatří“ (pro jiného) i „přechovává“ (pro jiného), takže trestné je dle § 187 odst. 1 tr. zák. i opatření jakéhokoliv množství předmětné látky.

Za množství větší než malé ve smyslu § 187a odst. 1 tr. zák. je třeba považovat takové množství přechovávané omamné nebo psychotropní látky nebo jedu, které podle ohrožení vyplývajícího pro život a zdraví lidí ze škodlivosti jednotlivých dávek pětinašobně až desetinásobně (v případě metamfetaminu - base desetinásobně, tj. 0,5 g) převyšuje běžnou jednorázovou dávku průměrného konzumenta. V tomto směru lze přihlídnout k tabulce v příloze č. 1 pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000, v níž bylo vycházeno z mezinárodních zkušeností i medicínských hledisek. Lze tedy souhlasit i se stanovením hmotnosti 10 g (asi 200 běžných dávek průměrného konzumenta) metamfetaminu - base pro naplnění kvantitativního hlediska znaku „ve větším rozsahu“ podmiňujícího použití vyšší trestní sazby. Předmětnou tabulkou i pokynem obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 27. 4. 2000 bude však nutno provést důkaz, neboť se nejedná o obecně závazný právní předpis. Nelze však pominout fakt, že se jedná pouze o hledisko kvantitativní (o hlediscích kvalitativních bylo hovořeno výše), přičemž obě tato hlediska je třeba posuzovat se zřetelem na ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák., podle něhož k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlídnou jen tehdy, jestliže pro svou závažnost podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Zde bude nezbytné především pečlivě zvážit míru drogové závislosti pachatele a s tím související běžnou dávku drogy takové osoby. Pokud tato dávka bude mnohonásobně převyšovat běžnou dávku průměrného konzumenta drog, takže 200 dávek takto drogově závislé osoby bude mnohonásobně vyšší v hmotnostním vyjádření než 200 dávek průměrného konzumenta drogy, nebude možno vzhledem k ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák. přihlídnout pro naplnění kvantitativního hlediska znaku „ve větším rozsahu“ k hmotnosti drogy uvedené ve shora uvedené tabulce, která je přílohou pokynu nejvyššího státního zástupce, neboť u takto drogově závislé osoby uvedené množství drog podstatně nezvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil porušení zákona v ustanoveních § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř., neboť nebyl náležitě zjištěn skutkový stav věci při nedůsledném hodnocení důkazů především ve vztahu k objasnění znaku spáchání trestného činu podle § 187a odst. 2 tr. zák. ve větším rozsahu. Zákon byl porušen ve prospěch obviněné M. J.

Nejvyšší soud podle § 269 odst. 2 tr. ř. za splnění podmínek uvedených v § 272 tr. ř. zrušil napadený rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9, jakož i všechna další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Podle § 270 odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 9, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl, přičemž je podle § 270 odst. 4 tr. ř. vázán právním názorem, který shora vyslovil Nejvyšší soud, a je povinen provést procesní úkony, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

Toto rozhodnutí Nejvyššího soudu je třeba považovat ve smyslu ustanovení § 225 odst. 2 tr. ř. za

upozornění obviněné M. J. na možnost posoudit skutek, který je předmětem obžaloby, podle přísnějšího ustanovení zákona, než podle kterého posuzovala skutek obžaloba, a to podle § 187a odst. 2 tr. zák.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)